

САДРЖАЈ

Аутомати еро и мини еро
По угледу на узија 2

Јужнокорејско борбено возило
пешадије K21
**Хладноратовски концепт
израде** 4

AgustaWestland AW149
**Хеликоптер
који обећава** 7

Руска пушка СВТ-40
Оружје великог рата 9

Уредник прилога
Мира Шведић

По угледу на узија

Пре неколико година Хрватска је од израелске војне индустрије добила лиценцу за производњу чувених аутомата – узи и мини узи, које су прекрстили у еро и мини еро. Сагледавајући све чињенице, предности и мане оба оружја лако је закључити да се са аутоматом еро, у аутоматском режиму паљбе, може успешно дејствовати на готово двоструко већим даљинама него са мини еро. Када се хрватски модел мини упореди са фамилијом узија, онда је он између мини и микро варијанте.

Када се спомене чувени немачки МР5, уобичајено је да се на њега надовезује узи. Мајор Узиел Галил конструисао је давне 1951. први чувени аутомат из фамилије узи. Угледао се на чешке конструкторе и од њих је узео телескопски затварач и постављање оквира у рукохват. Услед

доброг распореда, а и због тога што се затварач налази у тачки тежишта, аутомат је одлично избалансиран па је олакшана контрола приликом рафалне паљбе из једне руке или са кука. Од тих година аутомат је доживео само две дораде – аутоматска кочица на рукохвату и промена калибра у .45 инча.

Поред стандардног модела појавили су се *мини* и *микро* *узи*, који су такође задржали карактеристике претходника, чак су и побољшане. Најпре су са тим оружјем били наоружани израелски подбраници, а затим су се проширили на велики број војно-полицјских јединица и јединице које обезбеђују важне личности.

Пре неколико година Хрватска је од израелске војне индустрије добила лиценцу за производњу чувених аутомата и то *узи* и *мини* *узи*, које су прекрстили у *еро* и *мини* *еро*.

Карактеристике

Еро је, баш као и *узи*, израђен углавном од пресованих лимова, чиме је његова израда максимално поједностављена и појевтињена. По габариту и перформансама, готово да је идентичан *старијем брату*. Тежак је 3,57 кг, што га чини робусним оружјем и врло стабилним приликом аутоматске паљбе. Дуг је 47 цм са склопљеним кундаком, а са расклопљеним 65 центиметара.

Основни ТТ подаци

	ЕРО	МИНИ ЕРО
Калибар	9 x 19 пара	
Дужина цеви	26 цм	15 цм
Теоретска брзина гађања	650 м/м	1.100 м/м
Почетна брзина зрна	400 м/с	352 м/с
Енергија	640 Ј	512 Ј
Тежина	3,57 кг	2,2 кг
Дужина са затвореним кундаком	47 цм	32 цм
са отвореним кундаком	65 цм	54,5 цм
Капацитет оквира	32 и 30 метака	
Принцип рада	Дејство из отвореног затварача	

Иначе, кундак се пакује у облику слова „З” и његово превођење у борбени положај веома је једноставно.

Цев је дуга 26 цм, што стандардном зрну од 9 мм пара даје почетну брзину од 400 м/с и енергију од 640 џула. Теоретска брзина гађања износи 650 метака у минути, што је за око 50 метака брже него код *узија*. Баланс оружја на *еру* је одлично пресликан са израелског оригинала. Регулатор паљбе, или како га Хрвати зову кочница, налази се на истом месту као код *старијег брата* – на самом врату рукохвата – и има три положаја који су обележени словима „Р” рафално, „П” појединачно и „З” заковано. Са регулатором је веома лако руковати – довољно је да се палцем дохвати регулатор и већ се може мењати режим ватре. Наравно, ако су стрелци дешњаци. Код леворуких је та радња мало сложенија, али се ипак може извести релативно брзо.

Када се хрватски модел *мини еро* упореди са фамилијом *узија*, онда је он између *мини* и *микро* *узија*. Својом тежином од 2,2 кг *мини еро* је 250 г тежи од *микро* и 500 г лакши од *мини* *узија*. Када му је склопљен кундак, дугачак је 32 цм, односно 54,5 цм када је кундак отворен. Цев је дужине 15 цм, што је готово пет центиметара мање од *мини* *узија*. Зрно калибра 9 мм пара на устима цеви постиже брзину од 352 м/с, што му даје кинетичку енергију мању за 20 одсто у односу на ону која се постиже из *ерове* цеви дугачке 26 центиметара. Теоретска брзина је много већа захваљујући краћем затварачу. Због тога је циклус бржи, а сама брзина износи 1.100 метака у минути. Висока каденца, мала тежина и баланс оружја неповољно утичу на стабилност у аутоматском режиму паљбе.

Тај проблем су Израелци успешно решили код *микро* *узија* јер су поставили компензатор у виду два коса зареза и тиме повећали стабилност тако малог оружја приликом дејства рафалном паљбом. Променили

су и кундак и узели су мање стабилнији и спорији систем од Инграмових аутомата. Код *старијег брата* кундак се преклапа са стране, а код *мини еро* са горње стране. Задњи нишанму је ексцентрични диоптер са два положаја – 75 и 150 м. Испод цеви, одмах испред штитника окидача, налази се комад меке гуме, што хват слабијом руком чини удобнијим.

Разлике

На стрелишту се показало оно од чега се страховало. Приликом рафалне паљбе *мини еро* се веома тешко контролише због брзине затварача. Растурање је велико. Пет метака испалених из *минија* у мету на растојању од осам метара формира круг пречника 30–35 центиметара. Код јединичне паљбе је мало скромније, па на удаљености од 15 метара пет метака испалених из оружја прави слику погодака пречника пет центиметара. То и није тако лоше будући да је коришћен кундак. Када се користио дворучни став и рафална паљба, сем прво испалених метака, осталих није било у мети.

Све је било другачије приликом дејства из *ероа* – дуга нишанска линија и стабилност кундака давали су много бољу слику погодака него код *минија*. Код *ероа* слика погодака није прелазила круг пречника 25 центиметара. Сама тежина и смањена брзина гађања дају *ероу* много већу стабилност и могућност контроле оружја приликом рафалне паљбе. Поред тога, из њега је могуће дејствовати рафалом од два метка, што се сматра оптималним за ту врсту оружја.

Сагледавајући све чињенице, предности и мане оба оружја лако се закључује да се аутоматом *еро*, у аутоматском режиму паљбе, може успешно дејствовати на готово двоструко већим даљинама него са *мини еро*.

У случају куповине било ког оружја уз њега се испоручују још и РАП са четири оквира, дводелна шипка, кантика са уљем и комплет четкица. Оквири су капацитета 32 и 20 метака, и тешки 200 и 150 грама, када су празни.

Оба оружја не могу се баш похвалити завршном обрадом оружја. Тачкаста завривања су видљива, а површине грубо обрађене. ■

Иштван ПОЉАНАЦ